

PEŘIMOV

List pro sousedy a chalupáře

XXII. ročník

Peřimov mezi Strážníkem a Vápenkou, 15. července 2020

Vážení spoluobčané, chalupáři a příznivci obce Peřimov,

je to k nevíře, ale máme za sebou polovinu roku 2020, který nás zatím potrápil celosvětovou nákazou koronavirem, ale zase nám bylo dopřáno potřebných dešťových srážek. Tomuto dění se musely podřídit i plánované akce, které se v obci měly uskutečnit. Budeme doufat, že nás následující vývoj nákazy nepřekvapí a budeme moci v klidu se svými rodinami, přáteli a sousedy prožít každoroční národní peřimovskou pouť, na kterou jste jménem SDH Peřimov všichni zváni, a víkend před poutí podpořit místní spolek myslivců a navštívit již tradiční zvěřinové hody.

Sjezd rodáků byl odložen a uskuteční se, když nám okolnosti dovolí, v červenci 2021.

Z plánované činnosti obecního zastupitelstva můžeme odškrtnout opravený komín na klubovně a zhotovení nového pódia pod zastřešením včetně potřebné elektroinstalace. Pódium jste mohli okouknout při projekci letního kina, tato akce se líbila a budeme se snažit ji ještě během prázdnin zopakovat a spojit s odpolední akcí pro děti, které jsme letos rovněž ochudili o tradiční dětské odpoledne. Byla dokončena rekonstrukce mostku u čp.85 a čeká nás oprava úseku obecní cesty v délce 550 m od informační tabule u peřimovského mostu. Pan Miroslav Křížek nabídl obci k odkoupení pozemek mezi prodejnou a parkovištěm. Zastupitelstvo tento záměr projednalo, odsouhlasilo a obec je nyní vlastníkem těchto parcel. Pozemek má dle územního plánu obce sloužit k veřejné vybavenosti.

Obecní zastupitelstvo zhotovilo a schválilo dodatek k programu obnovy venkova do roku 2022. Dodatek obsahuje akce, které nebyly z časových důvodů realizovány, a akce nové, které má zastupitelstvo v plánu uskutečnit. Rovněž byla provedena kontrola plateb pojistného na veřejné zdravotní pojištění a dodržování ostatních povinností plátce pojistného za roky 2015 – 5/2020. Kontrola byla provedena po dohodě dálkově, vše bylo naskenováno a odesláno na VZP. Provedenou kontrolou nebyly zjištěny žádné nedostatky. V současné době připravujeme podklady pro rekonstrukci střech na budovách OÚ a klubovny, kterou bychom rádi provedli příští rok. Uvidíme, zda splníme kritéria pro veřejnou zakázku malého rozsahu, nebo budeme muset zrealizovat povinnou agendu výběrového řízení.

Na září plánujeme tajný obecní výlet, budete včas informováni.

V říjnu nás čekají volby do zastupitelstva kraje a 3. 10. 2020 je plánováno posvícení s vepřovými hody. Týden poté proběhne divadelní představení místních ochotníků – premiéra nové hry. Termín 2. ročníku drakiády se upřesní dle počasí.

Všem Vám přejeme krásnou a klidnou dovolenou, dětem prázdniny plné zážitků a věříme, že se v září budou moci vrátit opět do školních lavic.

Vaše zastupitelstvo

Plánované akce

Sobota 25. července – svoz barevných pytlů, odpoledne zvěřinové hody

Sobota 1. srpna – dopoledne Pouť kolem Peřimova, večer poutní zábava (hraje Soumrak)

Neděle 2. srpna – národní pouť

Pondělí 3. srpna – dozvuky

Pátek a sobota 2. – 3. října – volby do krajské samosprávy

Sobota 3. října – posvícení – vepřové hody

Sobota 10. října – divadelní představení

Zájemci o **pedikúru** v budově OÚ se mohou přihlásit do 8. srpna 2020 na mob. čísle 737 849 331 nebo přímo na OÚ. Podle počtu zájemců bude upřesněn termín.

MS Strážník si Vás dovoluje pozvat 25. 7. 2020 na již tradiční **zvěřinové hody**.

Od 14.00 v Peřimově v Klubu se na Vás těšíme, k poslechu i k tanci je zajištěna hudba. Přijďte pobejt!

Rozhovor

Ačkoli Zuzana Jiříštová již není obyvatelkou Peřimova, svoje kořeny nezapře a již třetím rokem organizuje Poutě kolem Peřimova. Položili jsme jí proto několik otázek.

Jaký máš, Zuzko, k Peřimovu vztah?

Trvalé bydliště v Peřimově sice už pár let nemám, ale pořád je to moje doma, a když nemusím být kvůli práci někde jinde, jsem tu. Dokonce má Peřimov už dva roky svou advokátku :-), umístit sem sídlo bylo pro mě administrativně nejjednodušší.

Jsi nepochybně sportovkyně tělem i duší s vynikajícími výsledky, např. i v místní Desítce, ale zejména asi v orientačním běhu. Můžeš nám přiblížit, jakým sportům se věnuješ a čeho jsi v nich dosáhla?

Poslední dobou jakémukoliv vytrvalostnímu sportu, co mi práce a dcera dovolí. A protože to v mé kategorii tak teď mají skoro všechny soupeřky, výsledky většinou odráží počet naspaných hodin za poslední týden. :-)

Jak vlastně tvůj nápad na Pouť vzniknul?

Při jednom z mnoha běhů po peřimovských pěšinách mě napadlo, že by bylo fajn si Peřimov oběhnout po hranici, a byla jsem zvědavá, kolik by to asi bylo kilometrů. Pak jsem natrefila na mapu s vyznačenou hranicí, zjistila, že hranice vede skoro přes všechny peřimovské zajímavosti a po nejhezčích pěšinách, měří jen 12 kilometrů a Pouť byla na světě.

Pro koho je tato akce určená? Jak bys ji stručně popsala pro někoho, kdo o ní ještě neslyšel?

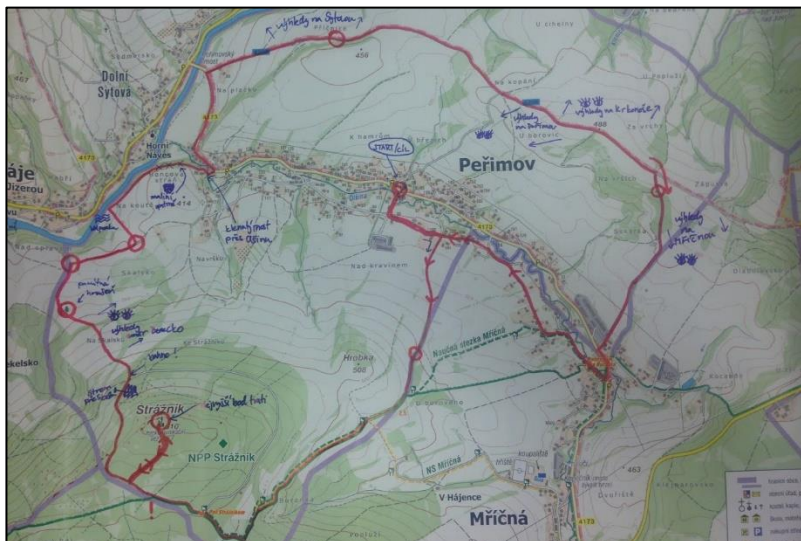
Na Pouť může dorazit kdokoliv, běžci i chodci, malí i velcí, jednotlivci i skupiny. Běžci vystartují hromadně v 10.00, chodci mohou vyrazit kdykoliv mezi 9. a 10. hodinou a sami se rozhodnou, jestli obejdou celou trasu nebo jen její část.

Z Pouti se zatím masový závod ve stylu Peřimovské desítky nestal. Budeš se snažit o větší popularizaci této akce, nebo ti "rodinná" atmosféra vyhovuje? Kdo Ti s organizací nejvíc pomáhá? Jaké máš s tímto závodem plány do budoucna?

Pouť je doslova rodinnou akcí, pomáhá mi celá rodina a velká část účastníků je vlastně taky rodina. :-) Trať i pořadatelé určitě mají ještě kapacitu navíc, tak všechny čtenáře Zpravodaje srdečně zveme na letošní ročník, dorazte zafandit, projít si část nebo celou trasu v sobotu 1. srpna od 9.00 od Klubu.

Děkujeme za rozhovor, foto archiv Z. Jiříštvé.

Podrobnější informace k akci naleznete zde: <https://sites.google.com/view/pout-kolem-perimova/>

Rekonstruovaný most přes Olšinu u čp. 85 a nové pódium u Klubu.

Peřimov za 2. světové války

Letos si připomínáme 75. výročí od ukončení nejhřůznější války všech dob. Zalistujme v Pamětní knize obce Peřimova a dobových materiálech a připomeňme si nelehké časy, které museli během války peřimovští občané prožít.

Po mnichovské zradě našich spojenců Francie a Anglie došlo k okleštění naší vlasti o značnou část pohraničního území, o tzv. Sudety. Tak se v listopadu 1938 znenadání naše obec Peřimov stala obcí pohraniční a ryze české vesnice Dolní a Horní Štěpanice, Víchová, Poniklá a část Horní Sytové byly připojeny k Německu. Těžkosti nastaly Peřimovákům, kteří pracovali ve víchovských továrnách. Museli si zařídít povolení k přechodu říšské hranice. Byl-li někdo přistižen bez povolení, hrozila mu pokuta a vězení. Dnes už těžko pochopíme, že peřimovští Millerovi z čp. 1, kteří mají stavení proti lomu, museli mít povolení k návštěvě vlastní obce. Na sudetském území obývaném především sudetskými Němci docházelo k časté persekuci českých spoluobčanů, kteří se proto hromadně narychlo stěhovali do vnitrozemí. A tady nastal za dob okupace první velký úkol peřimovských občanů - postarat se o 20 českých rodin, které byly evakuovány ze zabraného území. Přesto, že obec měla tehdy pouze kolem 300 obyvatel a byla všeobecná bída, občané se tohoto nelehkého úkolu obětavě zhostili.

Dne 15. března 1939 v časných ranních hodinách se občané z rádiových přijímačů dozvěděli, že hitlerovské Německo vzalo pod svou ochranu i zbytek našeho území a byl zřízen Protektorát Čechy a Morava. Nastal útlak českého národa.

Tentýž den v 19 hodin z rozkazu německých okupačních úřadů bylo četnictvem zatčeno a autobusem do jilemnické basy odvezeno sedm Peřimováků. Všichni byli intenzivně vyslýcháni advokáty Okresního soudu v Jilemnici. Jeden z uvězněných Jan Dráha čp. 110 marně žádal o propuštění, aby se mohl rozloučit s těžce nemocnou umírající manželkou. Všichni byli propuštěni po nepříjemném pětidenním výslechu domů, ale to už byla paní Dráhová mrtva.

Všechny nápisy, názvy úřadů a škol, úřední listiny, razítka apod. byly dvojjazyčné – německo-české. Na pomoc německé říši byly nařizeny povinné sbírky odpadových hmot: papíru, gumy, textilii, skla, korku, nejvíce však kovů všech druhů pro recyklaci a následnou výrobu zbraní. Proto museli Peřimováci na základě příkazu nejpozději do 18. března 1942 povinně na vlastní náklady sundat, dovézt a odevzdat bronzový zvon z místní hasičské zbrojnice. Do Jilemnice na odběrné

místo zvonů v bývalé chlapecké škole u kostela ho vezl obecní posel Josef Lukeš na malém žebříňáčku, zvon předal zaměstnanci městského úřadu Josefu Buluškoví. Taktéž musely být sundány a odevzdány všechny měděné dráty z obecního osvětlení.

Hospodáři měli nařízené povinné dodávky obilí, brambor, mléka a jiných hospodářských výtobytků pro zásobení říše. Za dohledu německého policajta a člena obecního zastupitelstva musel kovář František Vejnar čp. 111 zaplombovat ve všech peřimovských hospodářstvích máselnice a odstředivky, aby hospodáři nemohli doma tlouci máslo a odevzdali všechno mléko do mlékárny. Z úředního nařízení byly zaplombovány také šrotovníky, aby bylo všechno obilí odevzdáno říši. Šikovný kovář však plomby zadělal tak, aby šly kdykoliv sundat a opět nepoškozené nasadit. Máslo se tlouklo v noci při zatemněných oknech. Když pak přišlo nařízení, že hospodáři musí všechny máselnice odevzdat na obecní úřad, kde byly zamčeny a zapečetěny, museli si poradit jinak. Selky nalily nasbíranou smetanu do dobře uzavíratelné bandasky, tu vložily do kočárku a tak dlouho kolébaly s kočárkem, až se v bandasce vytvořilo máslo. To společně s jinými hospodářskými výtobky, které se podařilo ukryt před povinnou dodávkou říši, sloužilo pro tajný výměnný obchod, neboť mnohé bylo na lístky a všeho byl značný nedostatek. Proto také byli nuceni vášniví kuřáci pěstovat tajně doma na zahradě rostlinky tabáku, listy sušili, drtili a balili do novinového papíru. To bylo pokouřeníčko...

V den výročí vzniku naší republiky 28. října 1939 zaválala československá vlajka na triangulačním sloupu na Strážníku. Byl to odvážný čin, který však mohl peřimovské občany přivést do neštěstí. Odpoledne byla za asistence četníků a dvou peřimovských občanů vlajka sundána. Provokaci vyšetřovali uvědoměli četníci z mříčenské policejní stanice. Vyšetřování bylo rozsáhlé a přísné, nic však nebylo vypátráno. Až po válce se veřejnost dozvěděla, že vlajku na triangulační věž připevnil Peřimovák Milek Tomiček.

Syn peřimovského mlynáře Josefa Lukše Vladimír byl jako spoluiniciátor protinacistické demonstrace v přestávce vyučování na reálném gymnáziu v Jilemnici spolu ještě s dalšími pěti spolužáky vyloučen nejprve z reálného gymnázia a za několik měsíců v roce 1941 výnosem ministerstva školství a národní osvěty po dohodě s říšským protektorem ze všech škol veřejných i soukromých v protektorátě. Jilemnické gymnázium bylo uzavřeno, část profesorského sboru suspendována, viníci byli totálně nasazeni na nucené práce v říši a ostatní žáci převedeni na školu do Nové Paky.

Mnoho mladých chlapců a děvčat zdejší obce bylo v průběhu války totálně nasazeno na práci do továren na výrobu zbrojního materiálu a ke konci roku 1944 byli odvedeni na kopání zákopů na Moravě. Na nucené práce do „rajchu“ byl také odvezen Vladimír Lukeš čp. 34. Jeho matka byla těžce nemocná, a tak jeho otec žádal úřady o to, aby se mohl jeho syn vrátit domů a s vážně nemocnou maminkou se rozloučit. Úřady to nepovolily. Matka zemřela 27. 1. 1945 a Vladimír nemohl přijet ani na její pohřeb.

3. – 8. 1. 1941 napadlo hodně sněhu. Kalamitní 150 cm vrstva paralyzovala celý kraj. Peřimováci povinně pracovali na vyhazování sněhu na silnici. Na okraji vozovky byly vytvořeny až tři a půl metrové bariéry.

14. dubna 1941 byla zastavena činnost tělovýchovné jednoty Sokol a v říjnu téhož roku byl Sokol úplně rozpuštěn. Rozpuštěna byla německými úřady také tělovýchovná jednota Československý Orel (6. 3. 1943). Sbor dobrovolných hasičů za války svoji činnost nepřerušil. Naopak hasiči byli zařazeni do protiletadlové obrany. Museli se pravidelně střídat při strážních službách.

Jako jediný z obce byl přes dva roky v koncentračním táboře v Oranienburgu u Berlína student medicíny Josef Lukeš, čp. 4.

Ve Mříčném vedl skupinu ilegalistů starosta Bohuš Jebavý. Společně s Františkem Hančem, Marií Janatovou a její dcerou Marií prováděl záchyt uprchlíků, kterým se povedlo uniknout ze zajateckých transportů, které projížděly krajem v lednu a únoru roku 1945. Byli mezi nimi i zběhlí vlasovci. Ti, kteří měli vojenský výcvik, byli po důkladném prověření převezeni k ilegální skupině do Chuchelny u Semil, kterou vedl tamní starosta Jaroslav Kousal a velitelem sovětských partyzánů zde byl major Popov. Spojku mezi Mříčnou a Chuchelnou zajišťovala odvážná mříčenská děvčata Naďa Jebavá a Marie Janatová mladší. Uprchlíkům, kteří vojenský výcvik neměli, vystavil mříčenský starosta Bohuš Jebavý pracovní povolení na hospodářské práce u sedláků. Jejich

dlouhodobější pobyt ve vsi však byl pro všechny nebezpečný, a tak byl pro ně později vytvořen úkryt na Strážníku. Oblast Buranky (jihovýchodně od vrcholu Strážník) byla po lesní kalamitě už řadu let nově vysázena smrky, proto byla v hustém smrkovém porostu vykopána zemljanka. Prvním velitelem této skupiny byl sovětský válečný zajatec Nikolaj Grigorovič Kimlik, který utekl z německého zajetí. Učil ostatní členy skupiny zacházet se zbraní a podle něj byla skupina Nikolaj pojmenována. Měl také velitelské organizační schopnosti, kterých pro udržení disciplíny u tak značně různorodé skupiny bylo třeba. Kolem této skupiny se soustředilo několik prověřených vesničanů z Peřimova a z Mříčné. Vůdčí osobností české části odbojové skupiny byli Václav Sucharda z Peřimova a František Štrincel z Mříčné.

Ke konci války v noci z 26. na 27. března 1945 seskočila u Horní Kalné devítičlenná zpravodajská skupina pod krycím názvem Chan, kterou vedl kapitán Jakov Alexandrovič Frolov (4. 3. 1914 – 26. 4. 1987). Hned od začátku svého působení v této oblasti byla skupina velmi intenzivně pronásledována oddíly gestapa a Volksturm. Když byli vyžazeni nacistickým udavačem sudetským Němcem Hamatschkem ze Zálesní Lhoty, při ústupu před mohutnou přesilou 2. dubna padli nebo se zastřelili čtyři parašutisté. Skupina Chan, bohužel, přišla o své dva radisty i s vysílačkami, kvůli tomu ztratila spojení s centrem. Protože po zbytku skupiny Chan Němci stále slídili, bylo pro členy skupiny nebezpečné pobývat v stejné skrýši, proto často úkryty měnili. Tak se dostali i do tajného úkrytu ve mlýně Josefa Lukše čp. 75. Zde se také několikrát sešli velitelé obou skupin partyzánů Nikolaj Kimlik a kapitán Jakov Frolov.

Mlýnář Josef Lukeš byl velkou oporou spoluobčanům, kterým se svojí paní Aninkou obětavě pomáhal. Již koncem roku 1944 byl v peřimovském mlýně založen revoluční národní výbor a Josef Lukeš byl zvolen prvním předsedou. Nelehkým úkolem výboru bylo zásobování partyzánské skupiny Nikolaj na Strážníku potravinami. Mlýnář však také hospodářům mlet obilí i v noci načerno, přestože mu za to hrozil závažný postih. Při častých kontrolách, které prováděli němečtí úředníci a četníci, nahlášené váhy naskladněného obilí a umleté mouky musely souhlasit. Ušetřit trochu mouky proto nebylo jednoduché. Z ušetřené mouky pekl chléb, který byl pomocí tajných spojek dopravován partyzánské skupině Nikolaj na Strážník.

Počátkem měsíce dubna 1945 zažil Peřimov podivný nálet. Letadlo přeletělo nad Peřimovem a až nad Vrchy shodilo na pozemky patřící k čp. 28 dvě bomby, které vytvořily velké kráterové jámy. Zemědělce, kteří pracovali poblíž na poli, to řádně vylekalo. Pilot se zcela záměrně vyhýbal živým cílům a pravděpodobně se potřeboval bomb zbavit.

Po vypuknutí povstání 3. května v Chuchelně se stateční peřimovští mladíci V. Lukeš, Z. Hamáček a J. Fišera hlásili na revoluční velení v Semilech, kde dostali zbraně a střežili nádraží a jiné důležité objekty. Někteří Peřimováci se s ukořistěnými zbraněmi zúčastnili poslední přestřelky s ustupujícími fašistickými kolonami ve Mříčné.

Válka se chýlila ke konci. Rudá armáda po dobytí bažty nacistů Berlína spěchala na pomoc pražskému povstání a z jihozápadu postupně osvobozovala od nacistů naše území americká vojska. Jak probíhaly poslední revoluční a první porevoluční dny na Semilsku a Jilemnicku, jste měli možnost si přečíst ve Zpravodaji 2/2002, kde jsou tyto šťastné okamžiky našich dějin podrobně popsány.

Z obce se po válce odstěhovalo 105 lidí. Ti, kteří byli na začátku války vyhnáni Němci z pohraničních obcí a měst, se vrátili domů. Jiní se odstěhovali do pohraničí na zábor usedlostí po odsunutých Němcích. V obci zůstalo pouze 380 původních obyvatel.

Čerpáno z Pamětní knihy obce Peřimov (částečný kompilát), z publikace Výsadek Chan se nehlásí od autorů Sajenko, Boldaňuk, Bursa a ze semilského archivu. Foto partyzánů – archiv pana Sajenka, foto mlýna čp. 75 – V. Jiříšta, 2004.

Milan Jiříšta

Peřimovský Strážník z Hájů nad Jizerou, 26. května 2020

Společenská kronika

Peřimov má nového občánka – 24. dubna 2020 se narodil **Jakub Novák** (čp. 10).
Rodičům blahopřejeme.

Zpravodaj OÚ Peřimov, tel.: 481 543 264, obec.perimov@tiscali.cz, www.obecperimov.cz
Uzávěrka 21. 7. 2020, počet výtisků 165, neoznačené texty a fotografie Mojmir Zemánek.